

Den sociale ankestyrelses begrundelse af afgørelser om afvisning af klage

FOB nr. 84.174

Udtalt, at den sociale ankestyrelses meddelelse om afvisning af en klage er omfattet af den almindelige bestemmelse om begrundelsespligt i § 10, stk. 1, i lov om den sociale ankestyrelse. Begrundelse kan gives ved anvendelse af en standardskrivelse, der indeholder oplysning om, efter hvilke kriterier anmodninger om principiel behandling vurderes, og om, at en sag ikke har principiel betydning, alene fordi den har videregående betydning for klagerens situation. Jeg gik imidlertid ud fra, at ankestyrelsen - hvis der i den enkelte sag findes at være behov derfor - udarbejder en mere individuel begrundelse.

(J. nr. 1984-437-052).

A klagede over udformningen af en skrivelse fra den sociale ankestyrelse, hvorved ankestyrelsen afslog at behandle hendes klage over en afgørelse fra amsankenævnet for Storstrøms amt om hjælp efter bistandsloven. Grunden til, at ankestyrelsen afslog at behandle sagen, var, at styrelsen ikke fandt, at sagen var af principiel betydning, hvilket er en forudsætning for, at ankestyrelsen kan optage amsankenævnets afgørelser - der normalt er endelige - til behandling, jfr. § 15, stk. 3, i bistandsloven.

Ankestyrelsens skrivelse til A, som var en standardskrivelse, havde følgende indhold (det kursiverede var individuel tekst, mens resten var fortrykt tekst):

» ...

Sagen drejer sig om økonomisk hjælp i forbindelse med flytning samt om udmåling af hjælp efter bistandsloven.

Efter loven kan amsankenævnets afgørelse ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Ankestyrelsen kan dog optage sagen til behandling, når ankestyrelsen skønner, at sagen er af principiel betydning.

Efter gennemgang af sagen finder ankestyrelsen, at sagen ikke er af principiel betydning.

Ankestyrelsen kan derfor ikke behandle sagen«.

I sin klage til mig rejste A spørgsmål om, hvorvidt ankestyrelsens fremgangsmåde »kan betragtes som lovlig/rimelig, idet der ikke foreligger nogen form for argumentation«.

I anledning af klagen bad jeg ankestyrelsen om at oplyse, om styrelsen ville være indstillet på i den standardblanket, der anvendes i sager, der afvises, fordi de ikke skønnes at være principielle, at give oplysning om de kriterier, der normalt indgår i ankestyrelsens overvejelser af, om en sag bør optages til behandling. Jeg henviste i den forbindelse til det, der er anført i bemærkningerne til forslaget til lov om ændring af lov om den sociale ankestyrelse, bistandsloven m.v. (lovforslag nr. 124, folketinget 1982-83), hvorefter en sag har principiel betydning, »hvis den rejser spørgsmål om den rigtige anvendelse af en lovregel, eller hvis afgørelsen skønnes at få betydning for praksis på det pågældende område«. Jeg meddelte endvidere, at jeg gik ud fra, at styrelsen i den forbindelse ville overveje, om der måtte være behov for tillige at anføre, at en sag ikke har principiel betydning, alene fordi den har videregående betydning for klagerens situation.

I en udtalelse til mig anførte den sociale ankestyrelse bl.a. følgende:

» ...

I anledning af omtalen af (klagerens) henvisning til bestemmelsen i ankestyrelseslovens § 10, hvorefter ankestyrelsens afgørelser skal være ledsaget af en begrundelse, skal man meddele, at det med de nuværende ressourcer og under hensyn til antallet af anmodninger om behandling af sager som principielle ikke er muligt inden for den i lov nr. 196 af 25. maj 1983 angivne tidsfrist på 14 dage i hver enkelt sag at anføre en individuel begrundelse for ankestyrelsens beslutning. Hertil kommer, at det ikke er muligt at fremkomme med en begrundelse, som modtageren vil opfatte som individuel i forhold til hans eller hendes sag. Det skyldes, at spørgsmålet om antagelse af en sag til behandling ikke afgøres på baggrund af indholdet af den enkelte sag, men på baggrund af indholdet af sagen sammenholdt med det antagne behov for afgørelser fra ankestyrelsen inden for det pågældende emne.

Ankestyrelsen vil imidlertid tage op til overvejelse, om der er behov for i standardblanketten at anføre, efter hvilke kriterier anmodninger om principiel behandling vurderes, jfr. bemærkninger til § 2, nr. 1, i forslaget til lov om ændring af lov om den sociale ankestyrelse (lovforslag nr. 124, folketinget 1982-83).

Ankestyrelsen er ligeledes indstillet på at overveje, om der i standardblanketten måtte være behov for at anføre, at en sag ikke har principiel betydning alene fordi den har videregående betydning for klagerens situation.

Ankestyrelsen kan i øvrigt oplyse, at socialministeriet ved skrivelse af 6. januar 1984 har henstillet til amsankenævnene at anvende en udvidet klagevejledning, der skulle bibringe borgerne en forståelse af, hvornår en sag kan ventes at blive betragtet som principiel.

...«

Den sociale ankestyrelse sendte mig senere et eksemplar af ankestyrelsens ændrede standardblanket vedrørende afvisning af sager, der ikke skønnes at være af principiel betydning. Standardblanketten har følgende indhold:

» ...

Sagen drejer sig om. ...

Efter loven kan amtsankenævnets afgørelse ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Ankestyrelsen kan dog optage sagen til behandling, når ankestyrelsen skønner, at sagen er af principiel betydning.

Efter bemærkningerne til lovforslaget om ændring af ankestyrelsesloven (lov af 25. maj 1983) har en sag principiel betydning, hvis den rejser spørgsmål om den rigtige anvendelse af en lovregel, eller hvis afgørelsen skønnes at få betydning for praksis på det pågældende område.

En sag har ikke principiel betydning, alene fordi den har videregående betydning for klagerens situation.

Efter gennemgang af sagen finder ankestyrelsen, at sagen ikke er af principiel betydning.

Ankestyrelsen kan derfor ikke behandle sagen«.

Jeg udtalte følgende i en skrivelse til A:

» 1. Efter § 10, stk. 1, i lov om den sociale ankestyrelse skal ankestyrelsens afgørelser udfærdiges skriftligt og skal være ledsaget af en begrundelse. Begrundelsesbestemmelsen gælder også for afgørelser, der træffes af den sociale ankestyrelse efter lovens § 6, stk. 5 (om en sag, der er afgjort af et amtsankenævn, kan optages til behandling). Udgangspunktet er således, at den sociale ankestyrelsens afvisningsafgørelse skal indeholde en begrundelse på samme måde som styrelsens øvrige afgørelser.
2. I lovforslagsbemærkningerne til § 15, stk. 3, i bistandsloven er anført følgende (FT 1982/83, tillæg A, sp. 2421):

»... Sagen har principiel betydning, hvis den rejser spørgsmål om den rigtige anvendelse af en lovregel, eller hvis afgørelsen skønnes at få betydning for praksis på det pågældende område.«

I socialministeriets vejledning nr. 82 af 30. juni 1983 om reglerne for klage til bl.a. den sociale ankestyrelse er i pkt. 7 anført følgende:

»På baggrund af lovens forarbejder kan man som *vejledende retningslinier* for ankestyrelsens beslutning lægge til grund, at en sag har principiel betydning, hvis den omfatter forhold, den sociale ankestyrelse ikke tidligere har taget stilling til. Det vil hyppigst være i forbindelse med gennemførelse af ny lovgivning, hvor det kan have principiel betydning at få klar-

lagt, hvordan de nye bestemmelser fortolkes af ankestyrelsen, men også en afklaring af spørgsmål i relation til bestående lovgivning kan være principielle.

Det skal fremhæves, at det efter socialministeriets opfattelse ikke er tilstrækkeligt for, at sagen har principiel betydning, at afgørelsen har dybtgående indflydelse på klagerens sociale situation. Selv om afgørelsen af klageren opfattes som velfærdstruende, skal den for at kunne optages til behandling i ankestyrelsen indeholde momenter af generel karakter, særligt vedrørende retsanvendelsen, som det er af betydning at få klarlagt ankestyrelsens holdning til.«

3. Som det fremgår af den ovenfor gengivne nu anvendte standardblanket fra den sociale ankestyrelse, er teksten i blanketten i overensstemmelse med lovforslagsbemærkningerne. Den beskrivelse, der herved gives af den sociale ankestyrelsens adgang i almindelighed til at optage en sag til behandling, giver mig derfor ikke anledning til bemærkning.

4. Som det fremgår af det, der er anført ovenfor, vil en afgørelse om afvisning fra ankestyrelsen have baggrund i, enten at sagen ikke angår lovfortolkningsspørgsmål, som ankestyrelsen ikke tidligere har taget stilling til, eller at sagen ikke angår spørgsmål, der vil være af betydning for praksisdannelsen på området.

Efter min opfattelse vil en meddelelse om afvisning af en klage af de nævnte grunde i langt de fleste tilfælde kunne gives ved anvendelse af standardkonceptet. Jeg går imidlertid ud fra, at ankestyrelsen - hvis der i den enkelte sag findes at være behov derfor - udarbejder en mere individuel begrundelse. Jeg går endvidere ud fra, at ankestyrelsen er indstillet på - hvis klageren fremsætter ønske derom - at give en yderligere vejledning om årsagen til en afvisning. Fra min behandling af andre sager er det mit indtryk, at ankestyrelsen følger en sådan fremgangsmåde.

...«